

14 JUL 2004

Directie Zeeland

Aan
 Projectbureau Zeeweringen
 t.a.v.
 Postbus 114
 4460 AC GOES

Contactpersoon
 C. Joosse/R. Jentink
 Datum
 23-03-04
 Ons kenmerk

Doorkiesnummer
 0118-422217 / 265
 Bijlage(n)
 1
 Uw kenmerk

Onderwerp
 detailadvies dijkvak Oud Noord-Bevelandpolder

PROJECTBUREAU ZEEWERINGEN	ACTIE	INFO
PROJECTLEIDER		
SECRETARESSE		
PROJECTSECRETARIS		X
MEDEWERKER FINANCIËN		
MEDEWERKER KWALITEIT		
TEAMLEIDER ONTWERP		X
HOOFD UITVOERING		
COÖRDINATOR / BESTEKSCRIJVER		
Piet H		X
Jan Anker		X
ARCHIEF		X
CIRCULATIE MAP		

Dijkvak van Oud Noord-Bevelandpolder is op 11-06-2002 door Robert Jentink en Jacintha de Huu bezocht. We hebben de boventafel van het dijkvak geïnventariseerd volgens de methode van Tansley. Het dijkvak is in het veld opgedeeld in vijf gedeeltes. Deze zullen hieronder behandeld worden

Getijdzone

Voor het hele dijkvak geldt dat er geen actuele gegevens over de begroeiing van de ondertafel beschikbaar zijn. Wel zijn er gegevens bekend uit de periode 1982-1987. In de maand mei zal er een inventarisatie in veld plaats vinden om recente gegevens over de ondertafel te verzamelen. De adviezen die hier onder worden gegeven zijn dus gebaseerd op gegevens van 15 tot 20 jaar oud en er dient dus rekening mee gehouden te worden dat de situatie ter plekke veranderd kan zijn en er dus na de inventarisatie in mei een ander advies gegeven zal worden.

De Oosterschelde staat bekend om zijn zeer gevarieerde en bijzondere wiervegetaties die in de getijdzone op de dijken groeien. In het NB-wet besluit worden de soortenrijke wiervegetaties zowel in de lijst met bijzonder habitats genoemd alsmede in de lijst met bijzondere soorten. Soortenrijke wiervegetaties op hardsubstraat hebben in het NB-wet besluit de volgende kwalificatie meegekregen: "Uniek, vele soorten komen alleen in de Oosterschelde voor. De Oosterschelde herbergt $\frac{3}{4}$ van de in Nederland voorkomende wiervegetaties van hardsubstraat."

Met deze wiervegetaties dient dan ook zeer zorgvuldig omgegaan te worden. In de Westerschelde werd er voor de getijdzone gewerkt met vier categorieën van wiervegetaties (Milieuinventarisatie Westerschelde). In de Oosterschelde zijn dit er acht. Het verschil zit erin dat er in de Oosterschelde onderscheidt wordt gemaakt in een dijk met kreukelberm en een dijk zonder kreukelberm. Categorie 1 tot en met 4 is voor dijk zonder kreukelberm en categorie 5 tot en met 8 is voor een dijk met kreukelberm. Het gaat dus om dezelfde verdeling 1 en 5 minst waardevol en 4 en 8 het meest waardevol. Het dijktraject Oud Noord-Bevelandpolder heeft over de gehele lengte een dijk met kreukelberm. De aanwezige wiervegetatie behoren dus tot de typen 5 tot en met 8.

008218 2004 PZDB-B-04084

detailadvies dijkvak Oud Noörd-Bevelandpolder

[Faint, illegible text in a rectangular box, possibly a table or list of data]

Dijkvak	Dijkpaal	Type ¹	Advies Herstel	Potentieel type ²	Advies Verbetering
22	1802-1808	5	Geen voorkeur	8	Goed ecozuilen
23	1798-1802	6	Voldoende	8	Goed ecozuilen
23	1794-1798	7	Redelijk goed	8	Goed ecozuilen
23	1793-1794	6	Voldoende	8	Goed ecozuilen
24	1790-1793	5	Geen voorkeur	8	Goed ecozuilen
25	1786-1790	6	Voldoende	7	Redelijk goed
25	1784-1786	5	Geen voorkeur	6	Voldoende
26	1779-1784	5	Geen voorkeur	5	Geen voorkeur
26	1768-1779	-	n.v.t. schor	-	n.v.t. schor

¹ Type zoals gebleken uit onderzoek Waardenburg 1982-1988 (Meijer 1989)

² Potentie zoals genoemd in rapport Waardenburg "Ecologische waardering dijkvakken" (Meijer 1989)

In mei 2004 wordt er gekeken hoe het met de huidige begroeiing van wieren staat op het betreffende dijkvak. Dit zal vooral gevolgen kunnen hebben voor het advies herstel. Het advies verbetering gebaseerd op de potentie van dat dijkgedeelte, als er een optimaal begroeibare steenbekleding aanwezig zou zijn, zal niet veel veranderen. Als er toen potenties waren zijn die er nu nog.

Zone boven GHW

DV 22 dp 1801-1808

De steenbekleding bestaat hier uit haringmanblokken die in de voegen redelijk begroeit zijn. Het voorland bestaat uit diep water. Er zijn maar liefst 7 echte zoutsoorten (vet) aangetroffen en 3 zouttolerante soorten. Het gaat om de volgende soorten:

Nederlandsenaam	Bedekking	Latijnse naam	Zoutgetal
Deens lepelblad	o	Cochlearia danica	2
Gerande schijnspurrie	o (f)	Spargularia maritima	4
Gewone zoutmelde	r	Atriplex portulacoides	4
Gewoon Kweldergras	r	Puccinellia maritima	4
Rood zwenkgras	f	Festuca rubra ssp. commutata	2
Schorrekruid	r	Suaeda maritima	4
Spiesmelde	o	Atriplex prostata	1
Strandkweek	f	Elymus athericus	3
Zeevetmuur	f	Sagina maritima	2
Zilte schijnspurrie	o	Spargularia salina	4

Deze vegetatie komt overeen met een klasse 4a uit de classificatie voor zoutplanten wat inhoudt dat voor herstel een advies geldt "redelijk goed". Dit leidt automatisch ook tot een advies "redelijk goed" voor verbetering.

DV 23 en 24 dp 1783-1801

De steenbekleding bestaat hier uit haringmanblokken. Deze worden met de rest van de dijk mee begraaft door schapen. Als voorland is er diep water. Ondanks de begrazing komen er toch nog aardig wat soorten voor nl. 5 echte zoutsoorten en 6 zouttolerante soorten. Het gaat om de volgende soorten.

¹ Methode van Tansley: r = rare (zeldzaam), o = occasional (weinig voorkomend), fr = frequent (regelmatig voorkomend), a = abundant (grotere aantallen/bedekking), d = dominant (overheersend in aantal/bedekking)

Nederlandsenaam	Bedekking	Latijnsenaam	zoutgetal
Deens lepelblad	o(f)	<i>Cochlearia danica</i>	2
Gerande schijnspurrie	o	<i>Spergularia maritima</i>	4
Hertshoornweegbree	o(f)	<i>Plantago coronopus</i>	3
Reukeloze kamille	o	<i>Matricaria maritima</i>	3
Rood zwenkgras	f	<i>Festuca rubra ssp commutata</i>	2
Spiesmelde	o	<i>Atriplex prostata</i>	1
Strandkweek	f	<i>Elymus athericus</i>	3
Strandmelde	r	<i>Atriplex littoralis</i>	4
Zilte rus	r (f)	<i>Juncus gerardi</i>	3
Zilte schijnspurrie	o	<i>Spergularia salina</i>	4
Zilver schoon	o (f)	<i>Potentilla anserina</i>	2

Deze vegetatie komt overeen met een klasse 3a uit de classificatie voor zoutplanten wat inhoudt dat voor **herstel** een advies geldt "**redelijk goed**". Dit leidt automatisch ook tot een advies "**redelijk goed**" voor **verbetering**.

DV 25 dp 1781-1783

Dit dijkvak heeft een gevarieerde bekleding van Doorgroeistenen, vilvoordsestenen en basalt, alle gepenetreerd met beton of asfalt. Ondanks deze voor planten niet optimale bekleding komen er toch nog redelijk wat soorten voor. De totale bedekking is echter laag, al komen een aantal soorten met regelmaat voor. Dit gedeelte wordt de steenbekleding met de rest van de dijk mee begraasd. Er komen 5 echte zoutplanten voor en 3 zouttolerante soorten. De volgende soorten zijn aangetroffen.

Nederlandsenaam	Bedekking	Latijnsenaam	zoutgetal
Deens lepelblad	f	<i>Cochlearia danica</i>	2
Gewoon Kweldergras	f	<i>Puccinellia maritima</i>	4
Hertshoornweegbree	o	<i>Plantago coronopus</i>	3
Melkkruid	o (f)	<i>Glaux maritima</i>	3
Rood zwenkgras	f	<i>Festuca rubra ssp. commutata</i>	2
Strandkweek	f	<i>Elymus athericus</i>	3
Zilte rus	r (f)	<i>Juncus gerardi</i>	3
Zilte schijnspurrie	f	<i>Spergularia salina</i>	4

Deze vegetatie komt overeen met een klasse 3b uit de classificatie voor zoutplanten wat inhoudt dat voor **herstel** een advies geldt "**redelijk goed**". Dit leidt automatisch ook tot een advies "**redelijk goed**" voor **verbetering**.

DV 25 dp 1778-1781

Dit dijkgedeelte is bekleed met haringmanblokken en wordt ook begraasd. Als vooral is er ondiep water en slik. De hoeveelheid soorten die zijn aangetroffen is niet zoveel maar deze komen wel in behoorlijke bedekking voor. In totaal zijn er 4 zoutsoorten aangetroffen en 2 zouttolerante soorten. Het gaat om de volgende soorten:

Nederlandsenaam	Bedekking	Latijnsenaam	zoutgetal
Melkkruid	f	<i>Glaux maritima</i>	3
Rood zwenkgras	f	<i>Festuca rubra ssp commutata</i>	2
Strandkweek	f	<i>Elymus athericus</i>	3
Zeealsem	r	<i>Artemisia maritima</i>	3
Zeevetmuur	o	<i>Sagina maritima</i>	2
Zilte rus	f (a)	<i>Juncus gerardi</i>	3

¹ Methode van Tansley: r = rare (zeldzaam), o = occasional (weinig voorkomend), fr = frequent (regelmatig voorkomend), a = abundant (grotere aantallen/bedekking), d = dominant (overheersend in aantal/bedekking)

Deze vegetatie komt overeen met een klasse 3b uit de classificatie voor zoutplanten wat inhoudt dat voor **herstel** een advies geldt "**redelijk goed**". Dit leidt automatisch ook tot een advies "**redelijk goed**" voor **verbetering**.

DV 26 dp 1767-1778

Dit gedeelte is bekleed met haringmanblokken en wordt niet begraasd. Als voorland is er een restant van een schor aanwezig en gedeeltelijk ook slik. De haringmanblokken zijn aan de bovenzijde van de glooiing overgroeid door zoete grassen. Lager op de glooiing komen echter nog aardig wat zoutplanten voor. Er werden 4 zoutsoorten aangetroffen en 5 zouttolerante soorten. Het gaat om de volgende soorten:

Nederlandsenaam	Bedekking	Latijnsenaam	zoutgetal
Gewoon kweldergras	o	<i>Puccinellia maritima</i>	4
Hertshoornweegbree	r	<i>Plantago coronopus</i>	3
Reukeloze kamille	f	<i>Matricaria maritima</i>	3
Rood zwenkgras	f	<i>Festuca rubra ssp. commutata</i>	2
Spiesmelde	o	<i>Atriplex prostrata</i>	1
Strandkweek	f	<i>Elymus athericus</i>	3
Zeevetmuur	f	<i>Sagina maritima</i>	2
Zilte rus	o	<i>Juncus gerardi</i>	3
Zilte schijnspurrie	o	<i>Spergularia salina</i>	4

Deze vegetatie komt overeen met een klasse 3a uit de classificatie voor zoutplanten wat inhoudt dat voor **herstel** een advies geldt "**redelijk goed**". Dit leidt automatisch ook tot een advies "**redelijk goed**" voor **verbetering**.

Flora en Faunawet

Op de geïnventariseerde glooiing zijn geen plantensoorten aangetroffen die beschermd zijn volgens de Flora- en Faunawet. Op het schor grenzend aan een deel van de dijk is nog geen inventarisatie uitgevoerd. Deze zal plaats vinden in mei 2004. In een aanvullend detailadvies zullen de resultaten van die inventarisatie behandeld worden. Tevens zal het slik dan bekeken worden. Hiervan is bekend dat daar Groot zee gras voorkomt, het is echter niet bekend tot hoe dicht aan de dijk het zee gras voorkomt. Dit aanvullende advies zal in ieder geval voor 15-08-2004 gereed zijn.

Nota soortenbeleid Provincie Zeeland en NB-wetbesluit

In de Nota Soortenbeleid worden een aantal aandachtsoorten genoemd. Op de zeekeringen kunnen vooral planten voorkomen uit de soortengroepen Aanspoelselplanten en Schorplanten. De soorten die tot deze soortengroep worden gerekend staan op pagina 38 van de Nota Soortenbeleid Provincie Zeeland. De volgende soorten van deze lijst zijn aangetroffen op de glooiing tevens is vermeld of deze soorten genoemd worden in het NB-wetbesluit voor de Oosterschelde:

Soortgroep	Soort	NB-wet
Schorplanten	Gewone zoutmelde	X
	Zeealsem	X
Aanspoelselplanten	Strandmelde	

Doordat bij de werkzaamheden de steenbekleding vervangen wordt zal alle vegetatie die daar op groeit in eerste instantie verdwijnen. In het detailadvies wordt echter geadviseerd welke steenbekleding er weer toegepast moet worden om de vegetatie weer een kans te geven om terug te komen of mogelijk de omstandigheden te verbeteren. Dit detailadvies

¹ Methode van Tansley: r = rare (zeldzaam), o = occasional (weinig voorkomend), fr = frequent (regelmatig voorkomend), a = abundant (grotere aantallen/bedekking), d = dominant (overheersend in aantal/bedekking)

is richtinggevend bij het ontwerp van de nieuwe dijk. Hierdoor wordt verzekerd dat de groeimogelijkheden op de dijk weer worden herstelt en waar mogelijk verbeterd.

Op het schor en slik aangrenzend aan de dijk is nog geen inventarisatie uitgevoerd. Deze zal plaatsvinden in mei 2004. In een aanvullend detailadvies zal vermeld worden welke aandachtsoorten hier voorkomen. Momenteel is ook nog niet duidelijk wat de effecten van de dijkwerkzaamheden op het schor en slik zullen zijn. In mei/juni 2004 wordt hier door de MID in samenwerking met het RIKZ onderzoek naar gedaan. De resultaten daarvan zullen worden meegenomen in het aanvullende advies. Dan zal duidelijker zijn wat de effecten zijn voor de voorkomende soorten en hoe deze effecten geminimaliseerd kunnen worden.

Habitattypen

Het voorland bestaat uit schor en uit slik. Dit schor staat zeer onder druk van erosie en is grotendeels niet begroeit. In mei wordt er gekeken of het om een kwalificerend habitatype gaat. Van het slik is bekend dat daar Zeegrasvelden voorkomen. Dit is een in de nb-wet genoemd habitatype wat karakteristiek voor de Oosterschelde is. Onbekend is nog tot hoe dicht aan de dijk deze Zeegrasvelden voorkomen. (zie kaart) Ook hier wordt in mei naar gekeken. Het is ook nog niet bekend of de werkzaamheden blijvend effect zullen hebben op de eventuele habitattypen. De effecten van de dijkwerkzaamheden op de aangrenzende schorren en slikken wordt in mei/juni 2004 onderzocht door de MID in samenwerking met het RIKZ. In een aanvullend detailadvies zal aangegeven worden welke kwalificerende habitattypen er aan het dijkvak grenzen en wat de effecten op deze typen zal zijn. Tevens zal worden aangegeven hoe deze effecten geminimaliseerd kunnen worden. Dit aanvullende advies zal uiterlijk 15-08-2004 gereed zijn.

Ook de aanwezige wiervegetatie op hardsubstraat behoren tot een in de nb-wet genoemd habitatype wat als karakteristiek voor de Oosterschelde geldt. Om welk type wiervegetaties het gaat is nog niet bekend dit wordt in mei bekeken.

Voor eventuele vragen ben ik bereikbaar

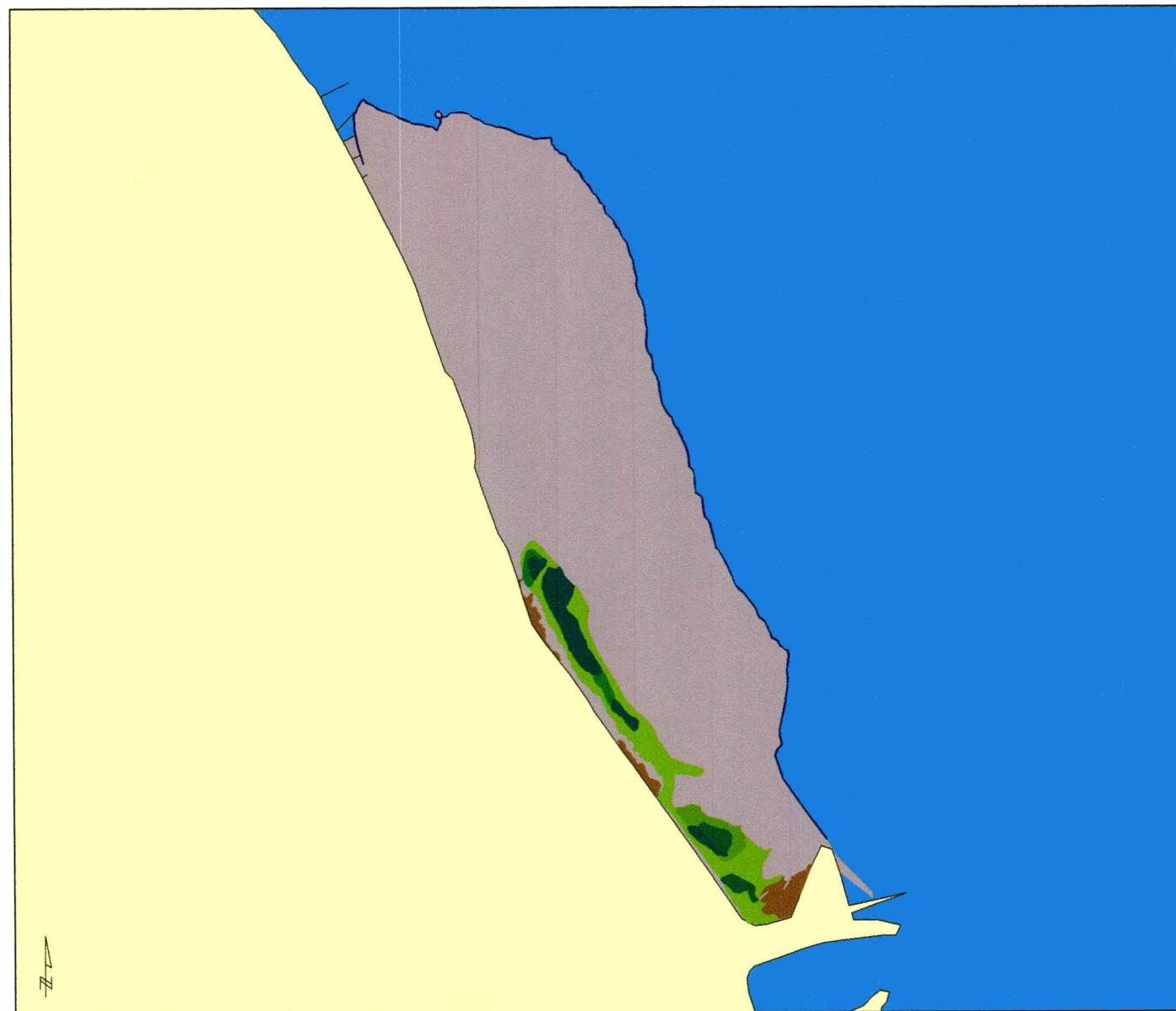
Vriendelijke Groeten

Robert Jentink

¹ Methode van Tansley: r = rare (zeldzaam), o = occasional (weinig voorkomend), fr = frequent (regelmatig voorkomend), a = abundant (grotere aantallen/bedekking), d = dominant (overheersend in aantal/bedekking)

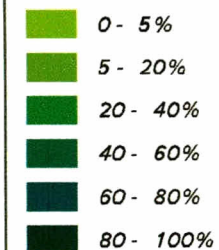
Slikken van Kats 2002

Zeegras, kaartnaam: SLKATS2002.

Legenda

Vegetatie bedekking

Lijnen.

Topografie

Karteerder: Meetkundige Dienst (MWTL)

Applicatie: Zeegras

Rijkswaterstaat

Rijksinstituut voor Kust en Zee

ap Datum: 08/05/2003